

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019-2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

CENTRO: IES PEDRAS RUBIAS

CURSO: 4º ESO

MATERIA: LINGUA GALEGA E LITERATURA

DEPARTAMENTO: LINGUA GALEGA E LITERATURA

DATA: 17/05/2020

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.
2. Avaliación e cualificación.
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)
4. Información e publicidade.

1. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS IMPRESCINDIBLES		
Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe	COMPETENCIAS
Bloque 1. Comunicación oral. escoitar e falar		
1. Identificar a intención comunicativa implícita e explícita, o tema, a idea principal e as secundarias, a tese e os argumentos de textos propios dos medios de comunicación audiovisual.	<p>1.1 Comprende o sentido global de textos orais dos medios de comunicación audiovisuais, identifica o propósito, a tese e os argumentos de noticias debates ou declaracións, determina o tema e recoñece a intención comunicativa do/da falante.</p> <p>1.2 Distingue as partes nas que se estruturan as mensaxes orais, o tema, así como a idea principal e as secundarias.</p> <p>1.3 Analiza criticamente tanto a forma como o contido de noticias, debates e procedentes dos medios de comunicación e recoñece a validez dos argumentos.</p>	CCL CCA
2. Comprender e interpretar textos orais expositivos e argumentativos utilizados no ámbito educativo (presentacións, relatorios e intervencións en mesas redondas).	<p>3.1 Identifica a intención comunicativa, a tese e os argumentos dos debates, relatorios e mesas redondas do ámbito educativo e elabora un esquema ou resumo.</p> <p>3.2 Recoñece os procedementos lingüísticos para manifestarse a favor ou en contra dunha opinión ou postura.</p>	CCL CCA CSC
4. Comprender, interpretar e valorar diferentes tipos de discursos orais.	4.1 Identifica a intención comunicativa, a idea principal e as secundarias, de calquera texto oral, formal ou informal, producido na variante estándar ou en calquera das variedades dialectais.	CCL
5. Coñecer, usar e valorar a adecuación, a coherencia, a cohesión e a claridade expositiva, así como normas de cortesía nas intervencións orais propias da actividade educativa, tanto espontáneas como planificadas.	<p>5.1 Identifica os recursos que proporcionan adecuación, coherencia e cohesión ao discurso.</p> <p>5.2 Coñece e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral e respecta as opinións alleas.</p> <p>5.3 Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre e volume), a linguaxe corporal adecuada (mirada e posición do corpo), así como o autocontrol das emocións ao falar en público.</p>	CCL CSC

<p>6. Participar oralmente cunha fonética e prosodia correcta, valorar esta pronuncia e amosar unha actitude crítica ante os prexuízos que se poidan asociar a ela.</p>	<p>6.1 Recoñece a emisión dunha pronuncia galega correcta, identifica os erros na produción oral allea e produce discursos orais que respectan as regras prosódicas e fonéticas da lingua galega.</p> <p>6.2 Recoñece e rexeita argumentadamente os prexuízos que se poidan asociar á pronuncia propia da lingua galega.</p>	<p>CCL CSC</p>
<p>7. Producir textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.</p>	<p>7.1 Produce textos orais, en intervencións espontáneas, adecuadas á situación e á intención comunicativa desexada, con coherencia, cohesión e corrección.</p> <p>7.2 Participa con fluidez nas intervencións orais espontáneas respectando as regras morfosintácticas desta lingua, en especial a colocación do pronome átono, así como a fonética galega (pronuncia das sete vogais, n velar e fonema fricativo palatal xordo).</p> <p>7.4 Emprega nas intervencións orais espontáneas un léxico rico e variado.</p>	<p>CCL CSC</p>
<p>8. Manifestar una actitude crítica e reflexiva que permite identificar prexuízos e mensaxes discriminatorias.</p>	<p>8.2. Rexeita argumentadamente os usos lingüísticos que levan implícitos prexuízos ou discriminacións.</p>	<p>CCL CSC</p>
<p>9. Realizar exposicións orais planificadas e claras de traballos e de informacións de actualidade, coa axuda das TIC.</p>	<p>9.1 Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.</p> <p>9.1 Planifica a produción oral, estrutura o contido, revisa os borradores e esquemas.</p> <p>9.5 Emprega as TIC para documentarse bibliograficamente, revisar gramaticalmente o texto e elaborar unha presentación atractiva e innovadora.</p>	<p>CCL CSC CSIEE</p>
<p>10. Aplicar os coñecementos gramaticais á avaliación e mellora da expresión oral e recoñecer en exposicións orais propias e alleas as dificultades expresivas.</p>	<p>10.1 Recoñece erros (incoherencias, repeticións, ambigüidades, pobreza léxica, erros fonética e entoación inadecuada) nos discursos propios e alleos para evitalos nas súas producións.</p>	<p>CCL CAA</p>
<p>11. Participar activa e argumentadamente en debates nos que se expresen opinións acerca dun tema de actualidade.</p>	<p>11.2 Aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral, respecta as quendas e as opinións alleas e emprega unha linguaxe non discriminatoria.</p>	<p>CCL CSC</p>

Bloque 2. Comunicación escrita. Ler e escribir		
1. Empregar estratexias e técnicas que faciliten a lectura comprensiva e crítica dos textos.	1.1 Emprega pautas e estratexias que facilitan a análise do contido (resumos, cadros, esquemas e mapas conceptuais). 1.2 Aplica os coñecementos lingüísticos propios (gramaticais e léxicos) e recursos alleos (dicionarios e outras fontes de documentación) para solucionar problemas de comprensión. 1.3 Elabora o esquema xerarquizado de ideas dun texto.	CCL CAA
2. Comprender e interpretar textos escritos propios da vida cotiá pertencentes ao ámbito laboral, administrativo e comercial.	2.1 Identifica a intención comunicativa, o tema e os subtemas de escritos propios da vida cotiá relacionados co ámbito laboral, administrativo e comercial. 2.2 Comprende, interpreta e valora textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego, contrato, nómina e vida laboral), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	CCL CSC
3. Comprender e interpretar textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet.	3.1 Comprende textos relacionados co ámbito educativo, tanto materiais de consulta (dicionarios, glosarios, enciclopedias, etc.), como libros de texto e recursos de temas especializados en internet	
4. Comprender e interpretar textos argumentativos.	4.1 Identifica o tema e a intención comunicativa de textos argumentativos. 4.2 Elabora a súa propia interpretación a partir dos argumentos expresados nun texto.	CCL
5. Comprende e interpreta textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión.	5.1 Diferencia os trazos característicos dos textos xornalísticos de opinión: carta ao director, editorial, columna e artigo de opinión. 5.2 Valora a intención comunicativa dun texto xornalístico e distingue entre información, opinión e persuasión.	CCL CSC
8. Usar e seleccionar materiais de consulta das bibliotecas e doutras fontes de información impresa ou en formato	8.1 Selecciona contidos, analiza información e extrae conclusións a partir da consulta de materiais en distintos soportes. 8.2. Sérvese dos recursos que ofrecen as bibliotecas ou as TIC para integrar os	CCL CD

dixital.	coñecementos adquiridos nos seus escritos.	CAA CSC
9. Empregar estratexias e técnicas axeitadas para producir escritos adecuados, coherentes e ben cohesionados desde o punto de vista comunicativo (planificación, organización, redacción e revisión).	9.2 Utiliza o rexistro adecuado en función da tipoloxía textual e do acto comunicativo. 9.4 Coñece as regras ortográficas e as normas morfosintácticas e sérvese das ferramentas lingüísticas ao seu alcance (correctores, dicionarios e gramáticas) para aplicalas correctamente. 9.5 Revisa o texto para comprobar que a organización dos contidos do texto é correcta e que non se cometen erros ortográficos, gramaticais, de formato ou de presentación.	CCL CD
11. Producir, respectando as súas características formais e de contido, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos tanto en formato papel como dixital: laborais, administrativos e comerciais.	11.1 Produce, respectando as súas características formais e de contido, e en soporte tanto impreso como dixital, textos propios da vida cotiá pertencentes a distintos ámbitos: laboral (currículo, carta de presentación, ficha de contratación en empresas e redes sociais de procura de emprego), administrativo (carta administrativa e solicitude ou instancia) e comercial (carta comercial, carta de reclamación e impreso administrativo de reclamación).	CCL CD CSC
13. Producir en soporte impreso ou dixital textos argumentativos, redactados a partir da información obtida de distintas fontes.	13.3 Sintetiza a información e resume textos argumentativos sen repetir nin parafrasear o texto de partida.	CCL
14. Valorar a escritura como un instrumento moi útil na aprendizaxe, nas relacións sociais e no desenvolvemento do individuo	14.1 Identifica e describe os valores da escritura non só como una ferramenta para organizar os pensamentos senón tamén como un instrumento para relacionarse cos demais e enriquecerse como persoa.	CCL CSC CCEC
Bloque 3. Funcionamento da lingua		
1. Recoñecer e explicar os valores de léxico preciso de diferentes categorías gramaticais, así como da	1.1 Recoñece, explica e usa un léxico amplo e preciso de diferentes categorías gramaticais.	CCL

fraseoloxía.		CAA
2. Recoñecer e usar correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega.	2.1 Recoñece e usa correctamente as formas verbais e as perífrases verbais da lingua galega e distingue os diversos tipos.	CCL CAA
3. Recoñecer e explicar os procedementos de creación de palabras, os valores dos morfemas e as súas posibilidades combinatorias para crear novos termos e identificar a súa procedencia grega ou latina.	3.1 Recoñece e explica os procedementos de creación de palabras. 3.2 Crea palabras novas utilizando os procedementos de creación léxica. 3.3 Recoñece os valores de prefixos e sufixos e as súas posibilidades combinatorias para crear novas palabras.	CCL CAA
5. Usar eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, para resolver dúbidas, para progresar na aprendizaxe autónoma e para enriquecer o propio vocabulario.	5.1 Usa eficazmente os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en soporte electrónico, especialmente sobre cuestións de uso (semántico e sintáctico) e de normativa, para resolver dúbidas, e para progresar na aprendizaxe autónoma e para ampliar o seu vocabulario.	CCL CD
6. Aplica e valora as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega.	6.1 Aplica correctamente as normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega nos discursos orais e escritos.	CCL CAA
7. Analizar e usar correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	7.1 Analiza e usa correctamente a puntuación, de acordo coa cohesión sintáctica.	CCL CAA
10. Identifica adecuadamente en textos alleos e propios a estrutura, a construción e xustificación dos parágrafos, a vinculación e progresión temáticas, e elabora textos de	10.4 Elabora textos cunha estrutura apropiada, divididos en parágrafos e empregando os mecanismos de progresión temática.	CCL

acordo con estes parámetros.		
14. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	14.1 Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CCL CAA
	Bloque 4. Lingua e sociedade	
1. Valorar as linguas como medios de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo, apreciar o plurilingüismo como expresión da riqueza cultural da humanidade e coñecer e describir o papel da lusofonía nas linguas do mundo no século XXI.	1.1 Valora a lingua como medio de relación interpersonal e de sinal de identidade dun pobo e argumenta fundamentadamente e cun discurso propio a súa postura. 1.3 Coñece os territorios que forman parte da comunidade lusófona e sabe describir a súa importancia dentro das linguas do mundo no século XXI.	CCL
2. Describir e analizar a situación sociolingüística de Galicia atendendo á presenza da lingua galega nos principais ámbitos e contextos sociais e privados así como ás tendencias de evolución.	2.5 Analiza as tendencias de evolución da lingua galega a partir da situación sociolingüística actual.	CCL CSC
4. Recoñecer os principais elementos de evolución da lingua galega, así como identificar as causas e consecuencias dos feitos máis relevantes da súa historia social, e sinalar as distintas etapas desde 1916.	4.1 Recoñece os principais elementos da evolución da lingua galega desde 1916 ata a actualidade. 4.2 Recoñece os acontecementos relevantes da historia social da lingua galega desde 1916 e elabora textos expositivos sobre as diferentes etapas.	CCL CCEC

	4.4 Identifica as consecuencias dos feitos máis relevantes da historia social da lingua galega desde 1916.	
6. Identificar os prexuízos lingüísticos e analizar a situación persoal en relación a eles.	6.1 Sinala os prexuízos lingüísticos atribuíbles a calquera lingua e especialmente á galega 6.2. Analiza a opinión propia sobre as linguas, detecta os prexuízos, en caso de os ter, e rebáteos argumentadamente. rebáteos cunha argumentación axeitada.	CCL CSC
Bloque 5. Educación literaria		
1. Identificar e comprender os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	1.1 Identifica os distintos períodos e xeracións da literatura galega de 1916 ata a actualidade. 1.2 Comprende e explica razoadamente os distintos períodos da literatura galega de 1916 ata a actualidade sinalando os seus principais trazos característicos.	CCL
2. Seleccionar, ler autonomamente e comentar obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade e relaciona o seu contido co contexto histórico, cultural e sociolingüístico de cada período.	2.1 Selecciona, seguindo criterios razoados, obras representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade para a súa lectura. 2.2 Le autonomamente obras ou textos representativas da literatura galega de 1916 ata a actualidade, resume o seu contido, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente. 2.3 Comenta, de forma guiada ou libre, textos de obras da Literatura galega desde 1916 ata a actualidade, sinala os seus trazos característicos definitorios e relaciónaos co contexto histórico, cultural e sociolingüístico do período da literatura galega correspondente.	CCL
3. Ler expresiva e comprensivamente, facer audicións e ler dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais	3.1 Le expresiva, comprensiva e/ou dramatizadamente textos narrativos, poéticos, teatrais e ensaísticos representativos da literatura galega de 1916 ata a	CCL

e ensaísticos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	actualidade.	
4. Elaborar traballos individuais e/ou en grupo nos que se describan e analicen textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	4.1Elabora traballos individual e/ou colectivamente nos que se describen e analizan textos representativos da literatura galega de 1916 ata a actualidade.	CCL
6. Crear ou recrear textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula co fin de desenvolver o gusto pola escrita e a capacidade de expresión dos sentimentos e xuízos.	6.1 Crea ou recrea textos de intención literaria partindo das características dos traballados na aula.	CCL CCEC

2. AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

AVALIACIÓN

Procedementos:

- Traballo co alumnado consistente en:
 - Lectura comprensivas de textos.
 - Elaboración de resumos.
 - Elaboración de esquemas.
 - Contestar preguntas previa lectura de textos.
 - Exercicios de ortografía.
 - Exercicios de vocabulario.
 - Exercicios de morfoloxía.
 - Creación de textos con intención estética.
 - Creación de textos de carácter expositivo.
 - Creación de textos de carácter instrutivo.
 - Elaboración de textos argumentativos.
 - Actividades globalizadoras de diferentes contidos como: test e xogos tipo Pasapalabra.
 - Gravacións de audios.
 - Lectura voluntaria de libros.

Instrumentos:

- Instrumentos de autoavaliación:
 - Despois de entregadas o alumnado pode acceder as solucións na web do centro para realizar a autocorrección.
- Envío e posterior corrección das actividades marcadas, explicitamente, para remitir.
- Envío de Ficha de lectura para demostrar a lectura dun ou dous libros voluntarios.

Criterios de cualificación :

- Entrega de 7 actividades como máximo , 0.1 cada unha: nota máxima ...0.7
- Entrega dunha Ficha de lectura correcta, 0.3
- Entrega de dúas Fichas de lectura correctas,..... 0.5

CUALIFICACIÓN FINAL

Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso:

- Media aritmética da 1ª e 2ª avaliación.
- Alumnado que fixo o Plan de recuperación das avaliacións pendentes terase en conta a suma das dúas actividades propostas. A suma das dúas10
- 0.1 por cada actividade que entregue durante o terceiro trimestre, máximo 0.7
- 0.3 pola lectura dun libro voluntario.
- 0.5 pola lectura de dous libros voluntarios.

<p>PROBA EXTRAORDINARIA DE SETEMBRO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • No caso de ser presencial: <ul style="list-style-type: none"> - Proba escrita.: 100% da nota. • No caso de non ser presencial: <ul style="list-style-type: none"> - Entrega dun boletín de exercicios: 100% da nota.
<p>ALUMNADO DE MATERIA PENDENTE</p>	<p>Criterios de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentar dous boletíns de actividades do Plan de Pendentes. Déronselle ao alumnado tres meses antes da data de entrega. <ul style="list-style-type: none"> - Data de entrega do 1º, 8 de xaneiro. - Data de entrega do 2º, 14 de abril. • Alumnado que só fixo a entrega do 1º boletín (8 de xaneiro) do Plan de Pendentes: <ul style="list-style-type: none"> - Deberá presentar o segundo, dado o 8 de xaneiro, o 5 de xuño. • Alumnado que non presentou o 1º boletín o 8 de xaneiro, perdeu o dereito a que se lle dera o segundo, neste caso: <ul style="list-style-type: none"> - Enviaráselle unha batería de exercicios, que abrangan todos os contidos mínimos esixibles (enviado o 12 de maio). - Deberá entregalos realizados o 5 de xuño.
	<p>Criterios de cualificación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dúas entregas de actividades do Plan de Pendentes, o 8 de xaneiro e o 14 de abril ou 8 de xaneiro e o 5 de xuño. <ul style="list-style-type: none"> - Cada entrega ten un valor de 10 puntos. - Farase a media aritmética entre as dúas entregas. - A materia estará aprobada a partir de 5 puntos de media. • A entrega dos exercicios enviados, en maio, ao alumnado que non presentou o 8 de xaneiro o 1º boletín do Plan de Pendentes . <ul style="list-style-type: none"> - Esta boletín ten un valor de 10 puntos. - A materia estará aprobada a partir de 5 puntos.
	<p>Procedementos e instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Envío e posterior corrección dos exercicios. • Unha vez corrixidos os exercicios reenvíanse ao alumnado para que revise e asimile as correccións.

3. METODOLOXÍA E ACTIVIDADES DO 3º TRIMESTRE	
ACTIVIDADES	ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN
	<p>Dirixidas ao alumnado con avaliacións e/ou materias de cursos anteriores suspensas, co fin de que poidan recuperalas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actividades do libro. • Fichas con actividades. • Lecturas comprensivas. • Traballo a partir dunha palabra que contén exercicios e actividades.
	ACTIVIDADES DE REPASO
	<p>Dirixidas a consolidar as aprendizaxes do 1º e 2º trimestre.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fichas con actividades. • Actividades do libro. • Creación de textos propios de diferente tipo. • Escolmas de preguntas que abarquen diferentes aprendizaxes. • Gravacións de audios.
	ACTIVIDADES DE REFORZO
	<p>Tarefas dirixidas ao alumnado con dificultades de aprendizaxe .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actividades individualizadoras: <ul style="list-style-type: none"> - Fichas de actividades. - Lecturas comprensivas con preguntas tipo test. - Actividades do libro.
	ACTIVIDADES DE AMPLIACIÓN
	<p>Son as que permiten continuar construíndo coñecementos e afondar neles para superar con facilidade os obxectivos propostos. Estas actividades pódense plantexar cun nivel superior de elaboración ou tamén solicitar que as realicen cun maior grado de autonomía</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaboración dun texto informativo sobre unha viaxe a partir da busca de información na rede. • Traballar con textos aplicando aprendizaxes traballados. • Elaborar esquemas .
METODOLOXÍA	ALUMNADO CON CONECTIVIDADE
	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de actividades semanalmente na web do centro. • Correccións semanais na web do centro. • Correccións individuais por correo electrónico. • Resolución de dúbidas: <ul style="list-style-type: none"> - Correo electrónico. - Chamada telefónica. - Videoconferencia. - Abalarmóbil.

	ALUMNADO SEN CONECTIVIDADE
MATERIAIS E RECURSOS	<ul style="list-style-type: none"> • Libro de texto. • Textos a descargar da web do centro. • Exercicios a descargar da web do centro. • Recursos dixitais: <ul style="list-style-type: none"> - Todos o alumnado dispón de ordenador. - Correo electrónico. - Web do centro. - Abalarmóbil. - Webex - Gravacións de audio.

4. Información e publicidade

INFORMACIÓN AO ALUMNADO E ÁS FAMILIAS	<ul style="list-style-type: none">• Abalarmóbil• Correo electrónico• Chamadas telefónicas• Web do centro
PUBLICIDADE	<ul style="list-style-type: none">• Publicación obrigatoria na páxina web do centro.• Aviso de publicación por Abalarmóbil